

Politikk for forskning, utvikling og innovasjon (FoUI)

Nasjonalbiblioteket er et forvaltningsinstitutt. I dette ligger at institusjonen både er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet og en forskningsorganisasjon godkjent av Norges forskningsråd. Nasjonalbibliotekets samfunnsoppdrag er forankret i [pliktavleveringsloven](#). Formålet med loven er å sikre at dokumenter i alle medietyper publisert i Norge blir samlet inn, bevart og formidlet for forskning og dokumentasjon. I tillegg inneholder Nasjonalbibliotekets samling privatarkiv av vesentlig kulturhistorisk betydning.

Nasjonalbibliotekets FoUI-aktivitet skal støtte opp under samfunnsoppdraget, gi kunnskapsgrunnlag for politikkutforming i bibliotek- og kultursektoren og styrke forskning på samlingen. FoUI skal være en integrert del av Nasjonalbibliotekets virksomhet og et sentralt kriterium for samlingsoppbygging, bevaring, digitalisering, metadataproduksjon, teknologiutvikling og formidling.

Nasjonalbiblioteket som forskningsinfrastruktur

Nasjonalbiblioteket er en viktig del av norsk forskningsinfrastruktur i kraft av sin samlingsforvaltning, formidlingsvirksomhet og fagkompetanse. Gjennom utvikling av nye redskaper for utforskning av den digitale samlingen bidrar Nasjonalbiblioteket til å utvikle ny metodikk og kunnskap om datadrevet forskning. Nasjonalbiblioteket driver et eget laboratorium for digital humaniora (DH-LAB) som gir forskere tilgang til samlingene i tråd med FAIR-prinsippene, og et laboratorium for maskinlæring og kunstig intelligens (AI-LAB). Språkbanken er et viktig språkpolitisk oppdrag som utvikler åpne, digitale språkressurser som kan benyttes fritt til forskning og tjenesteutvikling i privat og offentlig sektor.

Nasjonalbiblioteket som forskningsorganisasjon

Nasjonalbiblioteket skal ta initiativ til egne FoUI-prosjekter basert på samlingen og de ansattes fagkompetanse, delta i strategisk viktige samarbeidsprosjekter og tilrettelegge kildemateriale for andres forskning, utvikling og innovasjon. Gjennom samarbeid med universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter og organisasjoner fra offentlig og privat sektor skal Nasjonalbiblioteket være en synlig faglig aktør nasjonalt og internasjonalt.

Nasjonalbibliotekets FoUI-virksomhet skal utføres i henhold til anerkjente forskningsetiske normer utarbeidet av De nasjonale forskningsetiske komiteer. Resultatene skal formidles gjennom åpen teknologi- og kunnskapsspredning. Nasjonalbiblioteket deltar i forskningsinformasjonssystemet [Cristin](#) og har egne godkjente vitenskapelige publiseringskanaler.